

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗБЕРІГАННЯ ГРИБІВ ГЛИВИ ЗВИЧАЙНОЇ

Бандура І. І., к.с.-г.н., ст. викл.

Кулик А.С., к.т.н., ст. викл.

Байбєрова С. С., к.с.-г.н., ст. викл.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Питанню подовження термінів зберігання грибів роду Глива звичайна присвячено дуже обмежену кількість наукових праць, серед яких немає однастайної думки стосовно кращого способу зберігання грибів гливи. Крім того, відсутня інформація щодо можливості використання для цього споживчої тари та розрахунків економічної ефективності зберігання.

Витрати на зберігання грибів гливи звичайної з використанням різних видів споживчої тари значно вищі, ніж при звичайному зберіганні – в пластмасових ящиках, по декілька кілограмів у кожному. Однак, збільшення виходу товарної продукції і краща якість після процесу зберігання, покриває додаткові витрати, пов'язані з цим процесом. Економічна ефективність зберігання за використання поліетиленової плівки та вологопоглинаючих вкладишів, полягає в зростанні прибутку, яке обумовлене зниженням рівня природної маси, збереженням товарної якості та енергетичної цінності продукції, а також подовженням термінів реалізації і, як наслідок, зміни співвідношення собівартості продукції та ціни її реалізації. Для прикладу, розглянемо гриби гливи звичайної, що зберігалися наступним чином: 1 варіант – контроль, без використання плівки; 2 варіант – зберігання у тарі зі спіненого пінополістиролу у плівці товщиною 6 мкм; 3 варіант – зберігання у тарі зі спіненого пінополістиролу у плівці товщиною 6 мкм із додатковим вкладанням у тару вологопоглинаючого вкладиша; 4 варіант – зберігання у тарі зі спіненого пінополістиролу у плівці товщиною 20 мкм; 5 варіант – зберігання у тарі зі спіненого пінополістиролу у плівці товщиною 20 мкм із додатковим вкладанням у тару вологопоглинаючого вкладиша.

Термін зберігання (для реалізації у свіжому вигляді) в споживчій тарі зі спіненого пінополістиролу у плівці, незалежно від наявності вологопоглинаючого вкладиша складав 14 діб; контроль - 6 діб відповідно.

Витрати на зберігання 100 кг грибів різнилися між собою витратами на електроенергію (для плодкових тіл контрольних варіантів ці витрати були меншими за рахунок зменшення терміну зберігання) і витратами на споживчу тару. Кожен вид споживчої тари мав свою ціну, грн. на 100 кг продукції: 1 варіант - 68,4; 2 варіант – 128,4; 3 варіант – 350,4; 4 варіант – 117,97 грн; 5 варіант – 340,97 грн.

Таким чином, найдешевшим видом споживчої тари, за результатами економічних розрахунків, стала тара зі спіненого пінополістиролу без плівки, а найдорожчим - лоток зі спіненого пінополістиролу у плівці товщиною 20 мкм із додатковим вкладанням у тару вологопоглинаючого вкладиша.

Розраховуючи інтегральні показники ефективності зберігання грибів в різних видах споживчої тари із полімерних матеріалів, можемо зазначити, що найбільш ефективним виявилось зберігання у лотках зі спіненого пінополістиролу із застосуванням плівки товщиною 20 мкм, але без вкладання вологопоглинаючого вкладишу.

При витратах на зберігання 739,76 грн. та втратами продукції на кінець періоду зберігання у розмірі 0,27 %, сума прибутку становить 650,52 грн., рівень рентабельності склав 22,13 %. Конкурувати з цим видом упаковки за рівнем рентабельності може лише 2 варіант з товщиною плівки 6 мкм без вологопоглинаючого вкладишу. Рівень рентабельності зберігання контрольного зразку склав 12,32 %.

Слід зауважити, що зберігання грибів у плівці будь-якої товщини має високий економічний ефект, у порівнянні з безплівковим зберіганням. Але, найбільший економічний ефект можна отримати при зберіганні грибів у лотках зі спіненого пінополістиролу із застосуванням плівки товщиною 20 мкм, але без вкладання вологопоглинаючого вкладишу, що пояснюється мінімальними втратами при зберіганні та нижчою вартістю упаковки, як порівнювати зі зразками, в які вклали вологопоглинаючі вкладиші.